Ч. 1 (13.899). Львів, вівторок 1. січня 1935. Pocztowa opłatę opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло" Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·50 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Наш щоденник у 1935-тому році.

З нинішним днем наш щоденник вступає у 56-ий рік своєї важкої праці. Свою велику й відповідальну місію в житті української нації виконував він гідно повних 55 років і буде її так само гідно та чесно виконувати далі. Ніякі перепони і ніякі труднощі, а тим більше ніякі напади й наклепи внутрішніх ворогів, не спинять нашого щоденника на шляху тих змагань, за які віддавали здоровля й життя найкращі сини нації.

Ні на хвилину не понизимо нашого національного прапору і під його захистом серед нинішньої життєвої хуртовини будемо йти у такт національного життя з дня на день, в усі його сірі будні, так само, як і в усі піднеслі святочні хвилини.

З новим роком не заповідаємо нашим читачем ніяких надзвичайних уліпшень ні дарів, бо все з дня на день працюємо і працюватимемо в тому напрямі, щоби наш щоденник покращав як під оглядом інформації так і під оглядом різнородности матеріялу.

У 1935 р. продовжуємо друк **споминів Е. Олесницького** (друга частина), що вийдуть окремою відбиткою. Крім того почнемо видавати окремими книжками кращі оригінальні твори сучасних наших письменників. Уже нині можемо заповісти такі книжки: **Улас Самчук: Віднайдений рай, (збірка оповідань); Юрій Косач: 10 оповідань; Софія Яблонська: З далеких обріїв** (Мандрівки і враження); **Ірина Вільде: Химерне серце** (Збірка оповідань).

Наші передплатники, що платитимуть точно передплату, діставатимуть видавані нами твори як премії, а всі інші по знижених цінах.

Маємо надію, що як досі, так і на будуче підтримають наш щоденник у його змаганнях усі кола нашого громадянства, яким дорогі ті національні ідеали, що за них бореться „Діло" уже більше пів століття.

Звільнення читалень і філій „Просвіти" від стемплевих оплат.

В доповненні нотатки, поміщеної в „Ділі" ч. 353. з 31. XII. 1934. р., повідомляємо, що на основі звільнення міністерством скарбу Т-ва „Просвіта" від стемплевих оплат, як також від оплат з титулу спадкового податку і даровизн — відтепер всі читальні і філії Т-ва „Просвіта" будуть звільнені від стемплевої оплати на всяких поданнях, внесених до влади, як напр. на заложення читальні, філії, на аматорські вистави, фестини, повідомлення про концерти, товариські забави і т. п., як також від самих дозволів на театральні вистави.

Коляда Рідній Школі на області тернопільського воєвідства.

Тернопільське воєвідство рескриптом з дня 29. грудня 1934. Л. Б. Б. 3/94/34 дозволило Рідній Школі на прилюдну збірку на своїй області від *6. до 13. січня 1935. р. включно*

Кладемо на серце всіх Кружків РШ і рідношкільних установ, всіх церков, церковних брацтв, співацьких, музичних та аматорських гуртів, усіх українських товариств, інституцій та організацій і всіх українських громадян зокрема доложити всіх зусиль, щоб цьогорічна коляда була дійсно всенародня і дала Р. Школі матеріяльні засоби вести всесторонню творчу рідношкільну працю.

Пригадуємо, що під ніякою умовиною не можна призначувати заколядованих і зібраних грошей на якінебудь інші, хочаб дуже важні цілі, а виключно і всеціло тільки на Рідну Школу!

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ У ЛЬВОВІ, ВУЛ. СЛОВАЦЬКОГО 14.

Терор і паніка.

„Петроградський Центр" — терористична комуністична протисовітська організація, розстріляння її 14-ти членів і вичікування дальших несподіванок.

Львів, 31. грудня 1934.

До числа 103-ох розстріляних у Москві, Ленінграді, Києві і Мінську у звязку з убивством Кірова, прибуло 14 розстріляних у Ленінграді — найближчих винуватців того убивства, між ними й безпосереднього убивника Леоніда Ніколаєва. Одночасно світ довідується, що змова на життя Кірова вийшла від організації „Петроградський Центр", яка рекрутувалася з прихильників Зіновєва та боролася проти нинішних правителів Совітського Союзу всіми засобами, включно з персональним терором, звязками з чужинецьким дипльоматичним представництвом, сподіванням на збройну інтервенцію і т. д. „Вісті" з 27. грудня 1934. оголошують довжезний „обвинувальний висновок" (акт обвинувачення) про куліси і безпосередніх винуватців убивства, і наші читачі найдуть його зміст на іншому місці, у формі офіціяльного комунікату, що каже вже і про суд і про розстріл обвинувачених. Сенс тих реляцій такий: 1) що згадана поверх сотня розстріляних нічогісінько спільного не мала з убивством Кірова, не маючи чейже нічого спільного з Зіновєвом і його комсомольцями, і що всі такі жертви, як брати Крушельницькі, Сказинський і ін., були лише необхідною в усякому большевицькому терорі українською декорацією; 2) що в моменті найвищого зросту диктатури Сталіна, найбільшого нібито спокою у Сов. Союзі і стабілізації режиму — могла повстати і діяти протиурядова революційна організація, зложена не з буржуазійного елементу, що тямить передбольшевицькі часи і тужить за ними, але з найправовірніших комуністів, та ще й здебільша недавніх комсомольців, вихованих уже в дусі комуністичного світа; і 3) що з обох вище наведених фактів виходить багатомовний висновок про поворот у 1934 р. у царстві Совітів до початкової ери воюючого комунізму з масовим кривавим терором та про безвиглядність усього найпрецизнішого виховного й пропагандивного та денунціяторського апарату, який не всилі виключити несподіванок, потрясаючих цілою екзистенцією Совітів.

Вістки, якими переповнена вся европейська преса, кажуть про шалену паніку у комуністичній верхівці, заскоченій подвійно — і самим фактом убивства Кірова і несподіваними вислідами слідства. Ці вістки кажуть теж про паніку у комуністичних низах, переляканих гарячковою пошуканкою ГПУ за скритими прихильниками Зіновєва і Троцького. Хто колинебудь мав щонебудь спільного з тими недавніми вождями російського комунізму (а таких старих большевиків, щоб їх не знали, взагалі дуже мало), той кожної хвилини може сподіватися арештування і розстрілу, бо треба для цього дуже мало: звичайного голословного, чи навіть анонімового доносу якогонебудь особистого ворога. А що слідство буцімто ствердило, що до ленінградської групи змовників належали й найвищі керманичі тамошнього ГПУ, Медвідь і Фомін, завдяки яким міг дозрі-

ти й удатися плян убивства Кірова, то нині у Совітах нема, читаємо, і десятків комуністів, які беззастережно взаємно собі вірилиб, одні других не підозрівали та не жили в атмосфері страху перед зрадою. Чудовою ілюстрацією тих відносин є поголоски про арештування самого голови ГПУ Ягоди.

Очевидно, що у цілій цій історії чимало точок неясних. Неясно напр. як організація, що повстала на ґрунті лівої опозиції Зінов'єва проти нібито надто опортуністичної політики Сталіна та м. і. домагалася зірвання зносин з капіталістичним закордоном, могла одночасно брати гроші від якогось анонімового консуляту у Ленінграді. Або цей зворот із офіціяльного совітського комунікату покажеться звичайною большевицькою інсинуацією, проти якої протестуватиме акредитований у Совітах чужинецький дипльоматичний корпус, — або це факт, якого дана держава не зможе заперечити: в одному і другому випадку наслідки для совітського уряду дуже прикрі. Бо не лежить в інтересах Совітів загострення їх відносин з Европою саме у нинішньому моменті, моменті великої дипльоматичної гри між столицями Европи, — і так само не може це принести користи Совітам виявлення факту, що навіть після їх вступу до Ліґи Націй і підчас переговорів про франко-совітський союз не завмерла у світі реальна думка про збройну інтервенцію.

Загострення закордонно-політичних совітських відносин прийшло вже все одно наче автоматично, разом з загостренням відносин внутрішньо-краєвих. Масові безглузді розстріли невинних людей мусіли відбитися належним відгуком у прилюдній опінії світа, тим більше, що саме в тому часі п. Літвінов мав відвагу протестувати в Женеві проти терору. Напр. гострий тон італ. преси спонукав навіть совітського посла у Римі до офіціяльного демаршу. Трудна справа — ніяка культурна преса у світі не може деяких справ промовчувати, і навіть п. Отмар з „Газети Польскої", який при всякій нагоді славив большевицькі осяги, відчув, що мусить вдарити в гостріші струни: його останні два великі дописи з Москви на тему „академічної полеміки про терор і дійсність" та „ленінградського центру" такі відважні і щирі, що видно й страх за власну шкуру не був достаточною противагою потребі бути відважним...

П. Отмар заповідає м. і., що навіть після фізичного винищення прихильників Зінов'єва (яких число совітська влада зумисне зменшує, щоб мати арґумент, що це одиничні змовники, вороги совітського устрою, а не масовий рух), що навіть після такої кривавої оборони дотеперішнього курсу внутрішньої і закордонної політики Сталіна, все одно і тут і там цей курс загостриться і зміниться ще на гірше: прийде наново хвиля комінтернівської демагогії, прийде приспішення колективізації і — знову всевлада ГПУ.

Легковажені внутрішні суперечки комуністів показалися явищем, якого нині вже не легковажить ані Кремль, ані весь світ. Це вже не „ухили", це вже боротьба за принципи і — за владу, — це боротьба „жирондистів" і „якобінців", які взаємно вирізують себе. Російська революція ще не скінчилася. Новвість людців, що вірили у трівку й остаточну стабілізацію совітського режіму в нинішній його формі, зазнала в останніх днях смертельного удару. Такий стан ніде не може закріпитись, — він мусить провалитися, цілком і без решти. Коли і як провалиться — це питання тільки часу і засобів. Але час і засоби не працюють у користь большевизму, — всупереч поглядові наївних звеличників ріжних пятирічок, комсомолу і всього совітського блефу. Час зближає лише хвилину провалу того божевільного експерименту, — час зроджує теж щораз нові засоби, які провалять весь той експеримент.

Представники української преси у начальника Шкільного Реферату в Ужгороді.

В ужгородському „Українському Слові" читаємо:

Дня 17. XII. ц. р. були представники ужгородської преси у начальника Шкільного Реферату (Кураторії) п. Віктора Кліми. За „Українське Слово" був д-р Михайло Бращайко, за „Свободу" п. Юрко Сопко, за „Вперед" Дмитро Німчук, за „Землю і Волю" п. Степан Клочурак.

Пан референт прийняв наших редакторів дуже ввічливо й радо.

Редактори наші питалися насамперед, чи відповідає правді, що на Підк. Руси для народніх шкіл *конче потрібно найменше 1500 шкільних саль*, а коли це правда, який плян має п. референт на переведення цієї справи?

Пан референт відповів, що пляну властиво на це не має. До державного буджету на шкільні потреби Підк. Руси вдалося взяти суму 1.500.000 кч. Оскільки ця сума буде асиґнована, то можна буде під цим оглядом дещо зробити, бо йде річ тут властиво про питання грошей.

Питалися далі, чи має Шк. Реферат якісь дальші пляни щодо заснування нових горожанських шкіл у наших більших громадах, як напр. у Середнім?

Пан референт відповів, що покищо нема нічого. Конкретно буде цією справою пізніше займатися.

Потім піднесли редактори справу *заборони нашого прапору.*

Ця справа страшенно розхвилювала п. референта. Скаржився, кільки він за це насадів і неприємностей мусить перенести. Властиво не було заборони (заказу), бо дотичний розпорядок Шк. Реферату хотів лиш охоронити достойність державного прапору. Референт сам бачив, що школи вивішують вилинялі шмати („гадри"), які абсолютно недостойні, щоб мали як знаки держави чи краю. Колиб були пп. інспектори хоч телефонічно запиталися, чи можуть школи вивішувати жовто-блакитні прапори далі, то дісталиб були безумовно відповідь позитивну.

Дмитро Німчук: Але багацько людей має через той розпорядок великі клопоти й неприємности. Жандарми здирали жовто-блакитні прапори з домів і зривали жовто-блакитні кокарди дня 28. X. і подали проти багатьох учителів та приватних осіб карні донесення.

Про це п. референт не знає, але оскільки це сталося, буде направлено. Жандармерія обовязана такі випадки голосити саме перше Шкільному Рефератові, а Шк. Реферат не думає переводити слідств. Зрештою справа є в міністерстві і п. референт думає, що міністерство направить кривду, спричинену забороною.

Степан Клочурак порушив справу усунення з громадських і шкільних бібліотек всіх книг, в яких приходить назва „Закарпаття" і т. д.

На це шкільний начальник відповів, що вже вийшов дня 11. XII. 1934. новий розпорядок, який зносить цю заборону.

Д-р Михайло Бращайко питався п. референта, що в інтерв'ю з редактором „Нашого Карпаторуського Голосу" мав п. референт сказати, що досі панувала в Шк. Рефераті односторонність і небажані впливи. Д-р Бращайко просив вияснення, в чому ця односторонність і небажані впливи полягали. На це п. референт відповів, що він не обвинувачував Шкільного Реферату в односторонности й небажених впливах, та що редактор ґазети „Наш Карп. Голос" мабуть його добре не зрозумів. Признає, що й перед ним поступав

Японія домагається обмеження воєнної фльоти.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Представник японського міністерства закордонних справ заявив, що новий морський трактат повинен окреслити найбільшу кількість воєнних кораблів для кожної держави. Тому, що тепер загальна опінія домагається розброєння, кількість воєнних кораблів повинна бути якнайменша. Японське міністерство закордонних справ домагається скасувати або сильно обмежити кількість воєнних кораблів. Зате кожній державі, яка підпише новий морський договір, слід залишити таку саму кількість оборонних кораблів. Вашингтонський трактат не спирався на цих засадах. Крім того вашингтонський трактат нарушував престіж Японії окреслюючи нерівномірне відношення японської фльоти до фльоти Злучених Держав і В. Британії. Тому японський уряд виповів вашингтонський трактат, але бажає заключити новий договір, який наладнав би справедливо відношення фльот усіх зацікавлених держав.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ НЕ ПІДУТЬ НА УСТУПКИ.

ВАШИНГТОН. ПАТ. Голова морської комісії сенату Вінсон висловив жаль, що Японія виповіла вашингтонський трактат. Одночасно заявив, що для запевнення безпеки і оборони Зл. Держав слід вдержати дотеперішнє відношення фльот Зл. Держав, В. Британії та Японії себто як 5:5:3.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Виповідження трактату викликало погане враження в Льондоні. Британський уряд побоюється, що непримиримі становище Японії відобється некорисно на загальнім розброєнню.

ДЕЛЕҐАЦІЇ ВІДІХАЛИ.

ЛЬОНДОН. 30. 12. ПАТ. Делеґація Зл. Держав для морських переговорів покинула вчора веч. Савтгемптон і поїхала до батьківщини. Тимже поїздом відіхала до Японії японська делеґація під проводом Ямамото. При відізді був премєр, міністер закорд. справ і члени адміралітеті.

Великі маневри японської фльоти.

Московські часописи повідомляють із Токія, що японська фльота уладить від лютня до жовтня 1935 р. великі маневри біля Курильських островів і Сахаліну. Відбудеться морська битва при участи 90 воєнних кораблів і 200 літаків. Коштуватимуть маневри 6 міл. Частина фльоти нападе на летунський шлях Омінато, а частина на операційну базу Гокайдо, якої будову вже викінчують. База ця має оборонити північну летунську лінію на Тихому Океані.

ВЕЛИКІ МАНЕВРИ ФЛЬОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Із Вашингтону повідомляють: У хвилині коли Японія виповіла вашингтонський трактат, команда фльоти Зл. Держав оголосила плян великих маневрів своєї фльоти у 1935 р. на Пацифіку. Візьме в них участь небачена досі ніколи армада під одною командою, а саме 177 кораблів, 477 літаків, кермовиків, 4 авіоматки 55.000 моряків із старшинами.

Арештували чеську військову делеґацію в Болівії.

Чеська преса повідомляє, що в Болівії арештували всіх членів чеської військової делеґації, яка під проводом ген. Плячека приїхала туди з метою зреорганізувати болівійську армію. Президент Болівії Салямanка хотів віддати начальну команду над болівійською армією ген. Плячекові. Тому проти нього вибухнув бунт і през. Салямanку враз з членами делеґації арештували. Підчас арештування болівійські старшини застрілили адютанта ген. Плячека сотника Покорного за спротив.

—o—

Шкільний Реферат справедливо й бездоганно, та що про односторонність не може бути мови.

Юрій Совко запитався про причини *усунення пп. Кураха й Полянського в Мукачеві з директорських посад і Гавашія в Голубиннім.*

Пан референт заявив на це, що дотичню цих справ міг би дати інформації чисто й виключно лиш краєвий інспектор Іван Вондрачек.

Загально шк. начальник В. Кліма робить враження чоловіка безпосереднього, доброго, говірливого, враження людини-мистця. В розмові зазначив, що не почуває себе тут зовсім добре, головно наслідком ріжних нападів і непорозумінь. Він любить спокій, мистецтво, музику, спів і здається йому, що тут відповідного терену не має.

Ми розуміємо, що начальника Шкільного Реферату знеохочують напади в пресі за ріжні зарядження, які викликують у нас спори і невдоволення. По свому становищі він за них відповідає, хоча й сам як шеф навіть і не підписував, а це безумовно мусить йому бути дуже неприємне. У наших складних шкільних, мовних, релігійних і інших справах не така легка річ з одного дня на другий зорієнтуватися і тому властивих виновників треба шукати між інспіраторами й інформаторами.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

„ВОВЧА ПРОБЛЕМА" У СХІДНИХ КАРПАТАХ.

Відомий знавець Гуцульщини, **д-р Петро Контни** помістив у польській пресі статтю, в якій розглядає господарську сторінку вовчої інвазії на гуцульський Бескид. Публіковані ним матеріяли зібрані впродовж кількамісячних студій на терені, звідки автор недавно вернувся. Цей терен він виразно зазначує: високогірський гуц. Бескид, як також подає час, якого дотичать зібрані матеріяли, а саме: від травня по кінець вересня.

Д-р Контни заявляє у своїй статті, що зладженою ним „листа втрат" виказує понад 1500 овець, 50 штук рогатої худоби, 30 лошат і кільканацять коней. На деяких полонинах вовки заїли всі лошата. Шкоди, які через вовчу інвазію понесла тепер Гуцульщина, представляються поважною квотою кільканадцяти тисяч золотих. Ця сума до весни 1935 р. збільшиться квотою 30—40 тисяч.

„Як на наші відносини, зокрема гірські, то це занадто висока даннина, що її рік-річно оплачує господарство в користь хижацьких грабіжників — пише автор статті. Хтось урешті мусить цією справою занятись".

Найбільше пошкодовані найбідніші гуцули. Часи добробуту на Гуцульщині минули. Там тепер загальна нужда. „На гуцульському господарстві плентається сьогодні ледви кілька, а рідко кільканацять овець і за випас на полонині дають усього по одній вівці".

Автор подає докладніше зібрані матеріяли, ґрупуючи їх згідно з відповідними районами гуцульського Бескиду. Він підкреслює, що вовча справа у східних Карпатах хоч має прикмети льокальної проблеми, то **всетаки ця проблема господарська** і вона вже дозріла до того, щоби нею занялись поважні міродатні чинники.

Польська хроніка.

ПОЛЄМІКА ПОЛЬСЬКО-ФРАНЦУСЬКА. — ПОЛЬЩА ПРОТИ ЗАГРАНИЧНИХ СПЕКУЛЯНТІВ.

Усім відома афера з Жирардовом. Ми її теж на цьому місці реферували тоді, коли вона почалась. Та вона все ще актуальна, хоч директорів-французів саме звільнено з вязниці. Останні дні принесли полєміку польсько-французьку, в якій взяли участь і поважні польські достойники. Поміж закидами поляків під адресою французів найбільшу ролю грають справи господарські: скупість французьких капіталістів (у відбудованні Польщі — мовляв — найменшу участь узяв франц. капітал), як теж перешкоди у живішому товаровому обміні, чи пак невеличкий імпорт польських товарів до Франції. Знову з французької сторони пригадують Жирардів. Навіть був він темою інтерпеляції у парляменті, на яку відповів през. мін. Флянден, причому висказав кілька терпких завваг під адресою Польщі. Зареагувала на це „Ґазета Польска", підкреслюючи, що ніякий союз чи пакт не дозволяє спекулювати, красти чи обманювати.

Треба зазначити, що польсько-французькі дісгармонії найшли поважний відгомін у святочних числах паризької преси.

КОНФІСКАТИ „ДІЛА" В 1934-тому РОЦІ.

В мин. 1934-му р. підпали конфіскаті 42 числа нашого органу. Для порівнання подаємо тут, що в 1933-му році підпали конфіскаті 43 числа „Діла". В попередніх роках мало „Діло" конфіскат: 1932 р. — 40, 1931 р. — 65, 1930 р. — 40, 1929 р. — 29.

Ті конфіскати падали і падуть на наш орґан, хоч редакція старається яко мога їх уникати, бож кожна така конфіската коштує видавництво дорого, а до того опізнює нераз доставу часопису нашим Вп. Передплатникам. Це нехай зрозуміють наші Вп. Читачі і точною присилкою передплати та приєднюванням нових передплатників серед своїх близьких і знайомих нехай допоможуть Видавництву вести свою важку й відповідальну працю.

Світова хроніка.

З МІЖНАРОДНЬОГО ХЛІБОРОБСЬКОГО ІНСТИТУТУ. — СІЛ.-ГОСП. ПРОДУКТИ НА СВІТОВИХ РИНКАХ.

Останнє генеральне зібрання М. Х. І. в Римі присвятило головну увагу питанням світової хліборобської економіки. Вихідною точкою нарад було ствердження, що загальна господарська відбудова є немислима без рівноваги в сіль.-госп. продукції і в томуж промислі. Найширша дискусія розвинулась після реферату провідника американської делеґації М. **Rexford-a Tugwell-a**, підсекретаря департаменту хліборобства у Вашингтоні. Його думки можна би звести до ось-таких тез:

Господарську дисципліну треба розтягнути і на міжнародні взаємини. Ані поворот до вільної виміни дібр, ані протекціонізм не в силі побороти кризи. Зовнішня торговля менше залежна від спроможности промислової продукції, а більше від природних ріжниць, що істнують між поодинокими державами. Значіння готових виробів у міжнародній торговлі не повинно грати першорядної ролі. Методу двосторонніх договорів повинні розглядати на міжнародніх конференціях. Держави, які мають сирівці, не можуть рахувати на закордонні ринки збуту, якщо самі на них не купують. Постійна організація міжнародньої торговлі повинна дати в результаті рівновагу всіх торговельних білянсів. І накінець: **заснування інституції для організації міжнар. торговлі** створить потрібну моральну атмосферу.

На внесення прелеґента рішено зміцнити діяльність М. Х. Інституту, а на внесення бельгійських делеґатів визнано необхідним скоординувати всі ініціятиви поодиноких держав дотично хліборобства.

Проф. Тайльор зацікавив учасників своїм рефератом, у якому обстоював, щоби М. Х. І. пристосовив свій економ.-статистичний апарат до нових політично-господарських умовин. З Інститутом треба звязати всі держави, бо тільки тоді зможе він дати докладний виказ сіль.-госп. продукції і торговлі сіль.-госп. продуктами.

ДЕРЖАВНА КОНТРОЛЯ БАНКІВ У НІМЕЧЧИНІ

Від 1. січня 1935 р. входить у життя нове німецьке банкове право, яке запевнює національно-соціялістичній ідеольоґії відповідне значіння

З польської преси.

Політика „Польського Радія".

Як можна було сподіватися — в обороні політики „Польского Радія", яку „Діло" заатакувало два дні тому, мерщій виступили — ендеки. Вважаємо, що та ендецька поквапність і ендецька солідарність з політикою „П. Р." найбільш „Польске Радіо" дискредитує та в цілості підтримує наше твердження: що „Польске Радіо" пройняте шовіністичним і антиукраїнським духом, служить суто-політичним асиміляційним цілям і відштовхує всіх, кому такі ідеольоґічні підстави тої установи не до вподоби.

„Курієр Львовскі" у довшій замітці (ч. 359 з 31. XII.) полемізує з нами питомими собі арґументами: українці, мовляв, не мають права домагатися від „Польського Радія" українських програм, бо... виступають проти польської держави! А щоб ніхто не сумнівався, що такою льоґікою орудують ендецькі фільософи, „Курієр Львовскі" признає одночасно „теоретичну" можливість, що в авдиціях „Польского Радія" можуть істнувати постійні „руські" години!! Шкода, що „Курєр Львовскі" не зголосив ще проєкту, щоб від кожного абонента „Польского Радія" жадали свідоцтва льояльности з комісаріяту (чи постерунків) поліції і зміни обряду.

В обороні „Польского Радія" мішає теж „Курієр Львовскі" горох з капустою. Отже на доказ, що політика „П. Р." слушно елімінує з авдицій українську мову, українських виконавців та українську тематику, служать — на думку „К. Л." — такі вислови декого з українців у 1918. р., як „най нас розсудить желізо і кров". Абстрагуючи курйоз повязання цих двох справ, дозволимо собі пригадати, що у 1918. році навіть польський соціяліст п. Артур Гавзнер кричав у поль. соймі, що „тилько крев і желязо може нас розсондзіць!!" Отже авторів того вислову було більше та й першенство їх що найменше не устійнене...

Є ще два інші подібні арґументи в оборону шовінізму „Польского Радія". Перший з них, це... баталістичний образ Перфецького на виставі УСС, який обурює ендеків. Дивна річ: ніхто зі справжніх військовиків ніколи не обурюється, коли йде мова не лише про боєві перемоги, але й поразки, бо для кожного з них змінлива доля боєвих дій це річ цілком звичайна. Зате людці, які ніколи в житті пороху не нюхали, горять таким геройським вогнем, що для них образою стає сам натяк на можливість якоїсь одної програної в якійнебудь боєвій сутичці! „Курієр Львовскі" вже другий раз денунціює історично-мистецьку виставу, яка з політикою нічогісінько спільного не має. Почувань французьких вояків та найбільших патріотів не вражають бенкети, уладжувані в Парижі на честь представників німецьких комбатантів, — патріотів з ріжних „Курєрків" обурюють звичайні баталістичні мистецькі образи, в яких культурна людина у світі не добачить політичної тенденції.

Вкінці останній арґумент: що акуратно сьогодні (понеділок) „Польске Радіо" вадає авдицію співу й музики Марії Сокіл та Антона Рудницького. Тимчасом ми виразно підкреслювали у своїй статті, що виступи українських мистців у „Польському Радіо" це явища наскрізь виїмкові і випадкові, що кожний такий виступ трапляється раз на кілька тижнів і що він завжди звязаний з цілою низкою особливих моментів, про які ми оноді згадували. Такі виїмки лише підтверджують загальне правило: що „Польске Радіо" нехтує і бойкотує українське слово, українських мистців та українську тематику, не бачить і не знає українського абонента і згори зрікається приєднання ширших кол українських абонентів.

у банковости. Цю „прикмету" нового права підкреслив півофіціяльний комунікат, що зявився зараз після його спублікування. Право віддає німецькі банки під **цілковитий вплив уряду**, в чому є він дальшейдучий, ніж рапорт знавців, що під проводом самого Шахта підготовили напрямні нового закону. Рапорт говорив тільки про „еластичний надзір держави" зі збереженням приватної ініціятиви.

ЧОГО ХОТІВ ДЕТЕРДІНҐ У БЕРЛІНІ?

Таке питання поставили деякі німецькі газети, шукаючи вияснення приїзду нафтового короля Детердінга до Берліна перед самим Різдвом. Генрі Детердінґ, не вважаючи на свій старечий вік веде дальше іменем свого величанського концерну боротьбу з американським нафтовим конкурентом (Стандард Ойль Компані). Дехто твердить, що обі ці противники кермують воєнною акцією, яка йде тепер поміж Болівією і Параґваем.

Шукаючи відповіди на поставлене питання, запитують, чи не турботи з приводу продукції штучної бензини в Німеччині спричинили цю таємничу візиту...

ЕКОНОМІЧНІ АКТУАЛІЇ.

З Дал. Сходу вернулася британська комісія промисловців. Вона заявила, що японці не здобудуть усіх світових ринків і не знищать захевр. промислу. Тимчасові підсумки за рік 1934 виказали великий зріст **японської торговлі** в експорті і в імпорті. — Польська преса з вдоволенням подає вістку про **втечу мешканців Данціґа від гульдена** і про популярність між ними польської валюти. — 23. грудня 1934 р. минуло сто літ від смерти **Г. Р. Мальтуса**, відомого англійського економіста, який вперше висвітлив справу природнього приросту населення на тлі обмежености засобів поживи.

В. Н-вич.

Десятиліття „Українського Філятеліста".

З кінцем грудня 1934. року місячник „Український Філятеліст", що виходить у Відні під ред. д-ра Івана Турина, закінчив десять літ свого істнування і перейшов в одинацятий. Це в наших відносинах доволі рідка дата, яку варто підчести тимбільше, що йде тут про орган чисто фаховий. Чи багато маємо у нас таких органів, що витримали боротьбу з повсякденним лихом повних десять літ?

Як не як, а вислідии праці „Українського Філятеліста" за тих десять літ дуже поважні. Коли нині знання про українські почтові марки з рр. 1918-1920, а з тим і знання про український нарід, поширилось у всьому світі, коли ділянка „Україна" в філятелії займає своє почесне місце, а українські марки мають щораз більше прихильників серед чужинних філятелістів, — то це у львиній частині заслуга редакції „У. Ф.", зокрема самого д-ра Ів. Турина.

У статті „В десятиліття „Українського Філятеліста", що її принесло найновіше число того органу, подає Т. Марітчак деякі статистичні дані з приводу ювилею „У. Ф." З тої статті варто навести отсе:

Перше число „Українського Філятеліста" появилося в січні 1925. року, до кінця десятиліття, себто до грудня 1934. року, вийшло 120 чисел у 76 випусках. В перших роках часопис виходив місячними і двомісячними випусками на переміну, від 1929. року виходить лише подвійними двомісячними числами.

Обєм тих перших десятьох річників кругло 740 сторін друку великої вісімки, формату „Українського Філятеліста". Разом із задрукованими окладинками (160 сторін) дає це кругло 900 сторін. Зі змісту часопису тільки несповна 1/3 друковано німецькою мовою, а звиш 2/3 мовою українською.

На зміст тих річників — поруч постійних рубрик, новинок і редакційних заміток — зложилося звиш 250 оригінальних статтей і більших заміток. Із цього статейного матеріялу кругло 130 статтей відноситься до спеціяльного маркознавства України, звиш 30 до українського філятелістичного руху, около 40 до загального маркознавства і тільки 50 статтей займається справами чужого маркознавства і філятелістичного руху чужини

На жаль, найважнішого — труду і праці авторів не можна статистично охопити. Загально лиш зазначимо, що на найважніший статейний матеріял зложилася праця 35 авторів, з того 20 українських, решта чужих. Зокрема ж щодо статтей про маркознавство України, то тут переважають автори-чужинці майже виключно німці.

Це знак, що не тільки загальна філятелія більше поширена між чужинцями, ніж між українцями, але що навіть марками України більше цікавляться чужинці, ніж самі українці.

Цей стан зміниться у нас на краще, якщо всі ті, що цікавляться маркознавством України, і взагалі філятелією, стануть передплатниками „Українського Філятеліста" (**Wien XVIII., Gersthoferstr.** 138/8 — 9 зол. річно). Від себе ж побажаємо редакції „У. Ф.", щоб у свому другому десятилітті мала не тільки, як і досі успіхи моральні, але й могла уґрунтувати своє видавництво також під матеріяльним оглядом.

Відповідь на одно спростування.

Відповідь на спростування помішене в „Ділі" з 25. XI. 1934, ч. 217, у справі виборів у Розлучі

1) Правдою є, що п. Жигмонт Шехтер не був предсідником виборчої комісії в Розлучі, але правдою є, що представився виборчій комісії і виборцям перед самим початком виборів у виборчому льокалі, що приїхав з приручення п. старости в Турці перевести вибори.

2) Правдою є, що п. Ж. Шехтер усунув зі салі зараз при початку виборів місцевого пароха і виборця о. М. Конюшка, який хотів бути від українських лист свідком цілого виборчого акту. Правдою дальше є, що, не зважаючи на протест і заяви о. М. Конюшка, що зарядження п. Ж. Шехтера є суперечне з законом — він таки усунув о. М. Конюшка зі салі.

Правдою є, що вибори між год. 13.30 і 15.30 були перервані „нібито" з браку коверт, про якуто перерву зрештою не було формально ніякого урядового оголошення виборчої комісії, та в тому часі не впускали виборців до виборчого льокалю.

4) Правдою є, що п. Ж. Шехтер виїздив к год. 15.23 на залізничу стацію в Розлучі по посланця з Турки п. Букетинського, який привіз коверти і ті коверти розпаковував прилюдно сам п. Ж. Шехтер, несучи їх в руках до виборчого льокалю. Є також правдою, що п. Букетинський був у Розлучі до год. 17.45 вечором і тоді щойно вернувся поїздом до Турки.

5) Правдою є, що в таємний спосіб зникла правдива урна з голосами виборців, відданими між год. 9—13.30 і що ту урну найшов ненарушену й урядово опечатану заступник війта, п. Теодор Копач **у соломі в ліжку**, в тім самім виб. льокалі. Є дальше правдою, що ту урну найшов п. Копач щойно по обчисленні голосів з другої урни, до якої вкидали картки наші виборці в числі 150 по год. 15.30. Дальше правдою є, що п. Копач найшовши урну, сказав публично до виборчої комісії, серед якої — на вид найденої вкраденої урни — запанувала мертва тиша, такі слова: „Вмілисьте, панове, красти, а не вмілисьте ховати! Колиб ви були вкрали 50—100 голосів, булиб нас обманули, але ви хотіли обікрасти цілу громаду!"...

6) Правдою дальше є, що найдену урну показав п. Копач командантові постерунку поліції п. Говдунові, присутньому у виборчому льокалі і виборцеві Лесеві Савчакові, покликуючи їх обидвох на свідків, що найдена урна є дійсно правдива, урядова урна з голосами виборців. Ту правдиву найдену урну перебрав від Копача командант поліції п. Говдун. Виходить з того, що **неправдою є**, як твердить п. Ж. Шехтер, що в тій урні були лиш порожні коверти (то на щож вона була запечатана?!), бо тоді **не потребував би** був п. Шехтер „телефонувати" по коверти до староства в Турці і нелеґально переривати вибори.

7) Правдою є, що виб. комісія під „ревною" опікою делеґата староства п. Шехтера обчислила голоси з другої урни, яка **містичним способом** дісталася на стіл перед виборчу комісію і була таксамо опечатана, як правдива урна і мала такий сам вигляд.

8) Є таксамо правдою, що виб. комісія перерахувала з тої другої, підставленої урни стільки голосів, що при висліді вийшли всі радні в числі 24 з листи противної сторони.

9) Дальше правдою є, що около год. 9. веч. приїхав автом заступник старости п. м-р Лvisi-

Договір про ненапад між Японією і СССР.

Колишній японський міністр барон Сакатані оголосив статтю видвигаючи умовини, на основі яких Японія згодилась би підписати з урядом СССР договір про ненапад. Автор висуває такі пропозиції: 1) Японія і СССР перестануть будувати твердині в прикордонній смузі.

2) СССР відкличе своє військо з Далекого Сходу на захід від Байкальського озера. У східній Сибірі залишиться стільки війська, яке потрібне для вдержання ладу.

3) Японія відкличе свої війська з Манджу-Ко залишаючи тільки відділи, потрібні для вдержання безпеки і провінції Джеголь.

4) СССР і Японія будуть спільно боронити Китайське Море і Сахалін на випадок війни з третьою державою.

Протижидівські заворушення у Москві.

У Москві відбулися великі протижидівські заворушення робітників. Зріст антисемітизму пояснюють фактом, що жиди Каменев і Зіновєв були провідниками опозиційної групи. Не зважаючи на заяву Жданова, наслідника Кірова, що пресії вже закінчені, новий шеф ҐПУ у Ленінграді Абрамов переводить далі арештування нібито тому, щоби викрити нових змовників. Сталін хоче довідатись, чи т. зв. „ленінградський центр" мав свої відділи в Москві і на провінції.

Протестаційні сходини консулів у Ленінграді.

МОСКВА, ПАТ. У неділю 30. грудня ц. р. відбулися сходини консулів чужих держав, щоби устійнити становище супроти закидів большевицького уряду в акті обвинувачення і в мотивах присуду на Ніколаєва та товаришів під адресою одного з консулів. Ходу нарад і рішення покищо не оголошено.

Арештували 175 комуністів в Японії.

У Нагоя, великім промисловім осередку поліція викрила тайну комуністичну організацію, яка ширила комуністичну агітацію між робітниками і видавала нелеґальні часописи. Поліція арештувала 175 комуністів.

—o—

Завзяті бої з комуністами в Китаю.

ШАНГАЙ, 31 12. ПАТ. У східній частині Кіен-Чав ведуться завзяті бої між військами нанкінського уряду а армією китайських комуністів.

лінський до Розлуча, який при свідках обчислив голоси зі знайденої в соломі ліжка правдивої урни — і на основі того обчислення оголосив такий вислід: 20 радних з нашої листи і 4 з противної.

Дальші вияснення зайві!

Розлуч, 16. XII. 1934.

За Виборчий Комітет:

Канд. інж. Йосиф Созанський, Андрій Рівняк, Ігнат Ратич, Яким Варвадич, Мазник Гринь, Василь Библик, Роман Назар.

—o—

З відчитової салі.

Тов. Українських Прихильників Мистецтва і АНУМ. Відчит д-ра М. Драгана: „Імпресіонізм". (Саля „Української Бесіди". 29. грудня 1934).

Прелеґент почав від пояснення, чому від XVIII в. передове місце в мистецтві веде Франція. Імпресіонізм, як і багато новітніх мистецьких напрямків, зродився у Парижі. Він має своє глибоке коріння з натуралізмі і звязки його з літературою та музикою безсумнівні. Діяльність натуралістів з Курбе, як провідником проявилась лише в ділянці тематики і пристосування форми та барви якнайближче до форм природи. Всеж Курбе тримався ще деякого традиційного шаблону, від якого зважився звільнитм сміливим кроком уперед — Мане. Мане станув на тому, що у природі предмети не мають контурів, зате є лише границі фарби, до якої прилягає сусідна. Звільнення фарби від оков форми мало далекосяжне значіння.

Мистці, що пішли за Манетом почали класти головну вагу на барви, перетворюючи їх навіть коштом форми. За цим пішла і зміна зору мистця, що почав бачити речі інакше, як досі. Процес бачення природи — складний; крім того, що бачимо оком, входить у гру змисл дотику і рівноваги. Імпресіоністи відкидали дотикові елементи предметів, зупиняючись на чисто зорових. Натуралісти малювали однаково дальші і ближчі предмети, імпресіоністи рахувались із грою барв самого повітря. Імпресіоністи приймали за принцип факт, що світло падаючи на фарби і барви зміняє їх відтінки, перетворюючи ті звичайні, „льокальні", кольори, які приймає наше щоденне прозаїчне око. Вони хотіли показати, що поза світом „наївного реалізму" існує ще інший, повний мінливих, переливчих кольорів.

Таким робом імпресіонізм перестав змальовувати те, що для всіх — однакове, мистець-імпресіоніст хотів бачити природу крізь призму свого темпераменту. Осягнути це можна було зменшуючи процес обсервації, зупиняючись на життєвому спостереженні. Вже від індивідуальности артиста залежало, чи поклав він більшу вагу на форму твору чи його барву. У звязку з новим підходом до предмету змінилась і техніка праці; мистці вийшли з робітень на свіже повітря (пленеристи), почали піддавати аналізі сам матеріял, яким орудують.

Прелеґент зупинився дуже широко на поясненню всіх тих загальних принципів, що лягли в основу нового напрямку та ілюстрував свої пояснення репродукціями творів чільніших представників імпресіонізму. Матеріял був такий обемистий, що міг вистачити і на два виклади. Слухачів було досить і всі відійшли вдоволені цікавою прелекцією.

Студентські справи.

Новий Виділ Т-ва „Січ" у Грацу.

Виділ Т-ва „Січ" у Грацу просить помістити отсе:

До нового Виділу Т-ва ввійшли: Чубатий Стефан, студ. мед. — голова; Романяк Роман, студ. техн. — заст. гол.; Митюк Льонгин, студ. мед. — секретар; Боднар Роман, студент мед. — скарбник; Сененький Осип, студ. мед. — господар; Мурдза Анна, студ. мед. — видиловий. Волинець Іван, канд. фільоз. і Салдан Ярослав, студ. техн. — члени контрольної комісії.

Дня 22. XII. 1934 р. промувався Петро Сейкевич із Сенькова, повіт Радехів, на доктора всіх лікарських наук.

Загальні збори Т-ва українських католицьких студентів у Братиславі.

Дня 1. грудня 1934 відбулися в Братиславі загальні збори Товариства українських католицьких студентів, на яких вибрано такий Виділ: голова — Кирило Феделеш, канд. прав; заступн. голови — Антін Галас, слухач фільософії; секретар — Василь Кондрачин, слухач філь. скарбник — Осип Січ, канд. прав, заст. видилового — Микола Попович, канд. прав.

Ширіть наш часопис!

ПАНІКА В СССР.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ПРО РОЗСТРІЛИ У МОСКВІ.

МОСКВА, ПАТ. Аґенція ТАСС повідомляє з Ленінграду: В днях 28. і 29. грудня ц. р. військова колегія найвищого военного суду СССР розглянула справу Ніколаєва та його спільників обвинувачених у зорганізуванні і виконанні вбивства Кірова. Устійнено, що тайну терористично-контреволюційну групу, до якої входили підсудні, зорганізували в Ленінграді колишні активні члени протисовітської групи. Цією терористичною групою проводив „ленінградський центр". Членами т. зв. „ленінградського центру" були Шатський, Румянцев, Мендельштам, Мясніков, Левін, Софіцький і Ніколаєв.

Активність цієї контрреволюційної групи припадає на 1933 і 1934 р. коли то вона втратила надію на піддержку широких мас і рішила вхопитися терору. Замахами на представників большевицької влади „ленінградський центр" намагався повалити большевицький уряд і довести до зміни теперішньої політики в СССР згідно з гаслами Зіновєва і Троцького. Устійнено, що згадана група сподівалася збройної інтервенції чужих держав. З доручення цієї групи Ніколаєв відвідав декількома наворотами одного консуля чужої держави, з яким обговорив форму цієї допомоги й одержав 5.000 рублів на потреби терористичної групи. Підсудні згідно з одержаною інструкцією підготовили і виконали в дні 1. грудня ц. р. у Ленінграді, в будинку колишнього Смольного Інституту атентат на Кірова.

Тому колегія засудила Ніколаєва, Котолинова, Шатського, Румянцева, Мендельштама, Левіна, Софіцького, Юскіна, Соколова, Звездова, Антонова, Ханіка і Толмазова на кару смерти через розстріл. Їх майно сконфіскували. Присуд виконали негайно.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— У Тиролі комуністи знищили в каплиці хрести, свічники й образи, а на стінах намалювали знак свастики.

— У Сарбрікен невідомі напасники напали на ресторан Павля, де відбувалися сходини членів німецького фронту і засипали револьверовими стрілами. Кельнер ранений, всі вікна повибивані.

— Заступником плєбісцитового комісара у басейні Сари призначили члена Лейбур Парті Бен Ґріна.

— У Мексику 100 молодих революціонерів напало на церкву в Уйакан і застрілили 5 осіб, багато поранили.

— Прем. Леру зреорганізував еспанський уряд.

— Провідник еспанських повстанців посол Менентес вискочив крізь вікно з вязниці в Овієдо на подвіря і тяжко поранився.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 1. СІЧНЯ 1935.

Д-Р ЕВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ. 1

СТОРІНКИ З МОГО ЖИТТЯ.

II. Частина.

XXV. ОТВОРЕННЯ АДВОКАТСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ.

Я скінчив практику адвокатського конципієнта у Львові в 1890 р. і в травні 1891 р. зложив адвокатський іспит. Вислід його оголосили мені при живих оплесках цілої комісії.

Отже я був готов отворити канцелярію, що було моїм горячим бажанням, бо мої відносини конципієнта були дуже тісні. Тоді платили конципієнтам дуже лихо. До кінця практики мав я всього 50 ринських місячно. Як постійний співробітник „Діла" побирав місячно 30 ринських. Та з усього того було годі удержатись у Львові з жінкою і дитиною, хочби які обмежені були наші вимоги, а помочі з іншої сторони не мав я зовсім ніякої. Тому з великою радістю повитав я хвилину, в якій остаточно міг станути на власні ноги.

Ишло тепер про вибір місця. Деякі з моїх знайомих і приятелів — а мав я їх у Львові дуже багато — радили залишатись у Львові і тут отворити канцелярію. Та саме передімною отворили канцелярію у Львові два товариші д-р Федак і д-р Кость Левицький. Обставини у Львові були такі, що можна було рахувати лиш на приватну клієнтелю, а я не хотів витворювати собі з добрими товаришами взаємної конкуренції; тому мусів покинути намір залишитись у Львові і постановив шукати собі місця на провінції.

Та при цьому дивився я на канцелярію не лиш як на джерело удержання і доходів, але я був свідомий і того, що при її помочі мушу виконати мою задачу серед суспільности як українець і як громадянин. Я був свідомий того, що з відкриттям канцелярії приходить на мене пора чину, приходить час який мав рішати про мою вартість для народу, в якім я мав сповнити все про що мріяв від молодости, виконати присягу, яку зложив при вступленні до гімназійної „Громади" в Тернополі.

З того всього здавав я собі справу поважно і докладно. Та при тім постановив я собі, що моя праця для суспільности й народу не сміє бути ніколи злучена з рахунками на якібудь почести або відзначення, або з якимибудь іншими подібними спекуляціями. Я прирік собі, що не буду ніколи посягати по посольські мандати і не чув навіть до чогось подібного ніколи ані потягу, ані поклакання. Моїм ідеалом було передусім організувати ту область, на якій поставить мене доля, перевести організацію політичну й господарську, згуртувати коло себе людей, дати їм поміч та опіку, витворити осередок національної сили, дати ініціятиву всім у даних обставинах потрібним та можливим установам економічним і культурним, особливож першим, які би визволили нарід зпід чужих рук і чужих впливів та скріпили його господарську силу.

Над тим усім думав я, укладаючи заздалегідь пляни, розглядаючись за відповідними прикладами і взорами, збираючи потрібні підручники. Можливо, що не вдалося мені опісля під кожним оглядом виконати цю програму, та в значній частині її таки виконав. Про це дадуть свідоцтво дальші мої спомини.

Як місце мого осідку обдумав я передусім Золочів. Надавався він мені з багатьох причин: недалеко від Львова, недалеко від Поділля, де проживала родина моя і моєї жінки. Намовив мене до Золочів головно радник тамошнього суду і соймовий посол Рожанковський, людина дуже щира і мені прихильна. Він представив мені наглядно всі користи з цього, а крім того прирік мені, як обзнайомлений з відносинами, всю прихильність і поміч. Це і вплинуло головно на моє рішення та сталися річи неочікувані. Рожанковського, який був на ґурі вищого судового радника, поминули при авансі з політичних причин, з огляду на його опозиційну політику в соймі. Це образило його так, що він ані хвилини не хотів уже лишитися в суді, лиш пішов на пенсію і сам отворив адвокатську канцелярію в Золочеві. Через те не було там уже для мене місця і я мусів оглянутися за іншим.

(Далі буде).

Святкуймо без алькоголю!

Замість алькогольних напитків нехай з нагоди Празника Різдва Христового на святочному столі кожної української хати й кожного українського товариства та забавового комітету красується артистично виконана карта Рідної Школи, що звільнює від алькогольних напитків. Такі карти можна набути по попереднім зложенні датку (бодай 2 зол.) у Кружку або Головній Управі Рідної Школи у Львові, вул. Словацького 14.

Головна Управа Рідної Школи.

За незалежність Австрії і вдержання миру.

ПАРИЖ, 31. 12. ПАТ. Аґенція Авас оголосила такий комунікат: Підчас італійсько-французьких переговорів головною темою нарад були проблеми вдержати незалежність Австрії та орґанізацію миру в середущій Европі. В обох цих справах ще не осягнено порозуміння і тому переговори ведуться дальше. Мін. Ляваль виїде до Риму щойно тоді, коли переговори закінчаться успіхом. Франція запропонувала підписати договір з ґарантією незалежности Австрії. Австрійський уряд бажає ґарантії великих держав, але не хоче таких ґарантій від Чехословаччини і Югославії. Крім цих труднощів Італія не хоче закинути своєї ревізіоністичної політики. Коли Італія не зречеться своєї ревізіоністичної політики, мін. Ляваль не поїде до Риму.

Большевицькі „срібняки“ на революцію в Еспанії.

МОСКВА, ПАТ. Большевицькі робітники й орґанізації зібрали півтора міліона пезетів (350 тисяч рублів золотом) для еспанських робітників, які брали участь в останніх заворушеннях в Еспанії. Гроші передали еспанській секції „Мопр“-у.

Військова конвенція між Туреччиною і Грецією.

З Атен повідомляють, що турецький міністр закордонних справ Тевфік-Ружді-Бей підчас своєї візити в Атенах підпише військову конвенцію з Грецією.

Японія орґанізує летунську оборону.

БЕРЛІН, ПАТ. Японське міністерство маринарки заявило, що орґанізує в Токіо централю летунської оборони. Централі буде підлягати 5 летунських ескадр. Одночасно японський уряд наладнав постійну летунську комунікацію з Хсінґ-Кінґ, островом Формозою і Батавією.

З нових видань.

ІВАН ПЕТРЕНКО: „ПРИГОДИ ЮРКА КОЗАКА“. Накладом „Рідної Школи“. Львів 1934. Ілюстрації *Петра Андрусіва.*

У виховній ділянці дуже важним чинником є добра лектура для молоді. Молодь читає радо й багато. Але кожний вік має свій улюблений рід лектури. Наймолодших читачів займають найбільше теми казкового світу, а молодь від 10—14 року життя — особливо хлопці — читає найрадше всякого роду пригоди. Вже сам заголовок „Пригоди“ заохочує їх до читання. Тому молодь усього світу читає радо „Робінзона Крузо“, „Тому Соєра“ й ін. Ті книжки стали такою загально улюбленою лектурою, що кожний нарід старається їх знатуралізувати і в своєрідній редакції передати своїй молоді.

Найновіший випуск дитячої бібліотеки „Рідної Школи“ під наголовком „Пригоди Юрка Козака“, — це одна з дуже зручних і доцільних спроб створити фраґмент українського „Робінзона“. Тему уняв автор тенденційно. Тенденція виразно виховна: в приступній, цікавій формі подати молодому читачеві знання рідної старовинної історії і культури та розбудити в ньому патріотичні почування.

Юрко читає історію України. Втомився й заснув. У сні являється йому літописець Нестор і веде його до Львова в часах Данила. Показує укріплення міста, церкву св. Миколая, ярмарок і старовинний монастир, у котрому він переживає напад татар та побідну оборону міста. Дальшу мандрівку відбуває Юрко в товаристві Андрійка Лучника, сина княжого стрільця і після ріжних пригод стає з ним перед самим князем із вісткою про успішну оборону Львова.

Книжка написана дуже займаючо. Читаємо її одним віддихом. Стиль і мова гарні, акція жива. Вартість книжки підносять численні, по мистецьки виковані ілюстрації, повні життя й руху. Вони так влучно підходять до змісту книжки, що не лиш розбуджують уяву читача, але й тривко засвоюють йому майже кожну подробицю прочитаного. Задля цих вартостей повинні „Пригоди Юрка Козака“ найтися в руках кожної української дитини, тимбільше, що книжка видана дуже дбайливо.

Збогатити українську дитячу літературу подібними творами ось думка під розвагу нашим письменникам.

Петро Вида.

НОВИНКИ

— **ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.**

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.**

— **Союз Українок Еміґранток** у Львові влаштовує 9. січня 1935 р. при вул. Зеленій 7 I. пов. праворуч Ялинку для дітей і танці для дорослих. Музика Яблонського. Початок в год. 5., танці в год. 9. 766 1—2

— **В наших церквах** горять лише свічки „КЕРОС“. 739

— **У Високій Технічній Школі в Данциґу** здали в листопаді та грудні м. р. дипльомові іспити отсі члени С. У. С. О. Д-а: Володимир Патрило з Тернополя (виділ електро-техн.), Омелян Шепарович з Колодіївки (вид. корабельний), Володимир Шиприкевич з Острівців та Петро Яворський з Токів (оба вид. будівельний).

— **Вистава У. С. С.** у Націон. Музею, Мохнацького 42, відкрита щоденно від 10 до 14 год. У вівторок 1. I. 1935 буде пояснювати воєнні памятки в год. 12. впорядчик вистави д-р Іван Іванець.

— **Справлення помилки.** В статті п. н. „В обороні наших англійських прихильників“, поміщеній в попередньому числі „Діла“, в першій шпальті на 3-ій сторінці 32-ий рядок має звучати „такі знані українському світові громадяни“ а не „українські світові громадяни“. Також у статті під тим самим наголовком у 352 ч. „Діла“ на 5-ій сторінці третя шпальта перший рядок згори має звучати „в боротьбі проти Москви у всіх виступах“ замісць „проти Москви і всіх виступах“.

— **Осторога.** З уваги на заклик „Українського Бескиду“ ч. 47 з дня 9. грудня ц. р., щоби батьки перестали платити за доньки на випадок неполагодження їх (батьків) подань приняти в члени Т-ва протягом 1—2 місяців, Виділ Українського Інституту для дівчат в Перемишлі, полишаючи на боці етичність такого зазиву зі сторони автора заклику (проф. Д. Ґреґолинського) і шкідливість такого зазиву для діяльности Т-ва, вирішив ось що: Всі дівчата, яких батьки перестануть платити належні оплати, будуть негайно усунені з Інституту та гімназії. Виділ не бере ніякої відповідальности за евентуальні шкоди і неприємности з цього приводу. Крім того виділ уважає своїм обовязком заздалегідь остерегти Вп. Родичів і не допустити до немилих інцидентів, як перерва в науці і т. п., пригадуючи одночасно, що їх доньки удержує „Український Інститут для Дівчат“, а не Редакція „Українського Бескиду“. — За Виділ Т-ва: **Д-р Іван Мандюк**, голова.

— **Краєва хроніка.** На залізничому шляху під Бродами та Пониковицею найшли тіло 31-літнього Івана Костуша зі Задвіря, пов. Перемишляни. Покійний займався крадіжю на залізницях, а як завважав залізничого ревідента, втік на дах вагону, зачепив головою об міст і згинув на місці. — На хату Боруха Левія в Ожидові напали бандити та забрали 120 зол., чотири долярівки, чотири облігації нар позички та два кавційні векслі, підписані, господарями з Чижок, військову книжечку Левія. — У Станиславові найшли у вильочаній ямі неживе немовля. Поліція ствердила, що це дитина учениці нар. школи Марії С., а батьком дитини ученик VII. гімназійної кляси, син поважного купця. Молодої матері не арештували, бо вона ще хора після породу. — Тому тиждень пропала зі Станиславова 17-літня Ксеня Кущак.

— **Присуд на комуніста.** Окружний суд в Тернополі засудив 24-літнього Евстахія Рудзінського абсольвента гімназії, тепер кравецького помічника зі Станиславова, на два роки вязниці за те, що хотів перейти польсько-совітську границю без документів та пробував перекупити війта зі села Рожиск пов. Скалат. Рудзінський був знаний у Станиславові як комуністичний діяч.

— **Із заздрости.** На стації в Підшумлянцях пов. Рогатин підійшла до управителя дібр Б. Ґрабовського, що чекав на потяг зі знакомою учителькою, його жінка й обляла йому лице сільним квасом. Причиною була заздрість. Ґрабовська жила зле з чоловіком і підозрівала його в зраді. Ґрабовському грозить утрата зору.

— **Третя смертна кара в Ряшеві.** В Ряшеві відбулася судова розправа проти Ст. Чехури, вбивника начальника суду в Тарнобжезі. Кшоса Чехуру засудили на повішення. Від місяця жовтня 1934. р. це третій смертний присуд у ряшівському суді. Першого засуджено на кару смерти бандита Януша, другого Мачуґу, третього Чехуру.

— **Музичні роковини в 1935 р.** Роковини великих мистців святкується або по десятковій системі, себто в 100 років, 50 чи 20 від дати їх уродження чи смерти або в річницю створення якогось памятникового твору. За кілька місяців святкуватимуть німці 250-ліття вродин своїх двох великих музиків І. Фр. Гендля (ур. 25. лютого 1635) та І. Себ. Баха (ур. 21. березня 1635) Роковини Гендля мають значіння для всього музичного світа. Можна теж надіятися, що роковини Баха понесуться широкою луною. В цьому теж році припадає 100-літня річниця смерти Белінія. Дальше йдуть роковини першої вистави „Жидівки“ Галевія, „Луції з Лямермор“ Доніцетія та „Пуритан“ Белінія. З черги 50-ліття: в 1885 р. виставлено в перше в Льондоні „Мікада“ Сулівана, у Відні „Барон циганів“ Штравса та Желенського оперу „Конрад Валенрод“ у Кракові. На українській сцені введено тоді „Корневільські дзвони“ Пляникета і „Зелений острів“ Лекока.

— **Скажений кіт** покусав 40-літнього купця Лейзора Ґольдберга в Люблині. Коли купець увійшов рано до свого склепу, кіт кинувся на нього, відгриз йому кусник носа і подрапав ціле лице. Його відставили до шпиталю.

— **Ратують Сітроена.** Французька преса повідомляє, що заведення самоходової фірми Сітроена будуть частинно орухомлені 3. січня і цього дня 5.000 робітників стане до праці. Згодом мають орухомити інші відділи фабрики, яка має продукувати 3.000 самоходів місячно.

— **Король їде до школи.** Югославянський король Петро II приїде з початком січня до Льондону, щоби продовжувати там свою шкільну науку, яку перервав наслідком смерти свого батька. Томущо югославянська конституція позволяє королеві перебувати за кордоном найбільше шість місяців у році, король Петро буде вчитися пів року в Англії, а пів року в Югославії.

— **Мексик без Різдва.** Мексиканський міністер земельних справ оголосив на сам святий вечір латинського обряду, що перший день Різдвяних свят є звичайним буднем. Згодом розтягнено цей розпорядок на всіх державних урядовців, які працювали дня дня 25. грудня як звичайно, хоча робітничий закон означив перший день Різдва як свято.

— **Ніколаєв син м царського ґенерала.** Один естонський часопис повідомляє, що Ніколаєв, вбивник левінградського комісаря Кірова є сином колишнього царського ґенерала, який перед війною жив в естонському місті Нарві. Після жовтневої революції в 1917 р. ген. Ніколаєв перейшов до большевиків, але коли війська ґен. Юденіча заняли місто Ямбурґ, куди перенісся був ґен. Ніколаєв, його розстріляли. Син Ніколаєва знайшовся теж в большевицькому таборі, де дослужився швидко високого становища.

— **Голод на Кримі.** Як повідомляють з Москви, на Кримі панує голод, не менший ніж в 1921 р. В районі Евпаторії, де находяться жидівські колхози, і на південному побережі, де мешкають татари, голод десяткує мешканців. Уряд забрав продукти, що творять основу істнування місцевого населення, як бавовну, виноград, овочі і т. п. а не в заміну збіжа та інших потрібних річей.

— **Сонце варить страви.** Як повідомляють з Америки, директор астрономічної обсерваторії у Вашинґтоні, д-р Абаті придумав апарат, який зужитковує сонішні проміні до варення. Крім того можна при допомозі сонішного тепла пускати малі машини в рух.

— **Ріжні вістки.** В Пармі помер барон Отіліо Паґаніні, внук славного скрипака віртуоза. — На Азовському морі буря понесла кригу з кільканацятьма рибаками на море. На ратунок вилетіли два літаки, що доставили рибакам харчів. —

З дороги життя.

З плянованих реформ.

Журить мене дещо хронічний недобір у державному буджеті і вчора думав я у Вовка, як зарадити би лихові. Таке вже в мене — як казав — Маркіян — у груди серце маленьке... Цеж бо все відбивається і лягає тягарем на всіх горожан, які під цим оглядом є справді рівноуправнені та рівновартні. Я сам, що правда, не плачу податків, але й це є для мене за багато.

Тим більше хотів би я з душі-серця іншим допомогти.

Був перед двома, трьома роками проєкт найдальше посунути ощадности: заносилося навіть, що скасують міністерство робіт публичних, рільної реформи та почт і телеграфів.

Вкінці відступили від того наміру. І слушно. Бо хоч у нас всі публичні роботи покінчені (ще дещо робиться на Поліссі, але це в буджеті небагато заважить), хоч аґрарна реформа так як переведена (на всякий спосіб уже більше її переводити не будуть) а почта і телеграф все йтимуть на Бердичів — всеж добре, що ті міністерсва валишилися.

Мій плян іде в протилежному напрямку. Я є за побільшенням тек так, щоб розчленувати поодинокі міністерства. Така Франція й Англія мають близько по 40 міністрів, а у нас їх лиш кільканацять.

Нпр. в Англії є міністерство скарбу й окремо міністерство фінансів. У нас можна би зробити міністерства: скарбу, фінансів, позичок, податків, рокурсів, ліцитацій, векслів, протестів, зачетів, льотерій, монополів, а саме міністерства: спіритусове, тютюневе, сільне, сірникове, кавове, помаранчеве, цитринове і т д. Можна би теж створити міністерства: від публичних збірок, для ювилеїв, судового нагляду над банкротствами і ще деякі.

Найбільший клопіт був би з кандидатами Спеціялістів від усіх цих нових справ є трохи за багато. Але і на це є рада. Вони можуть урядувати по черзі, бо ніодин і так довго не витримає на посаді, що пахне спірітусом або тютюном.

Тиберій Горобець.

ДИВОГЛЯДИ.

40 СВІДКІВ ДЛЯ ОДНОГО ЦІЛУНКУ.

Перед німецьким судом у Сіґен рішали справу, чи обвинувачений Вальтер Ґ. поцілував власницю шиночку, де вечеряв, чи ні. Він присягнув, що ні. Але найшлось таких трьох, що крізь двері від кухні з завіскою бачили цей злочин. Судля наказав перевести „льокальну візію", себто перевіс усю розправу на місце події. 40 свідків переходило попри завіску і заглядало, чи можна звідти бачити, як усередині цілуються. Всі ствердили, що можна. Обвинуваченого засудили за кривоприсягу на 9 місяців. Цілунок йому дарували.

З кіна.

КІНО „МАРУСЕНЬКА": „ТЕПЕР І ЗАВЖДИ" та ревія „ГІП, ГІП, ГУРРА!"

Використана в цій фільмі щераз гра чудесної 4-літньої дівчинки Шерлі Темпль. Цим разом вона показує менше свій талант співачки і танцюристки зате має важну ролю, мначе зовсім дорosла особа і проводить її так глибоко, що дивує нас своєю зрілістю. Ґері Купер має тут дуже цікаву ролю людини, що не може зірвати зі своїм життям легкодуха й опчуканця. Кароля Льомбард дала симпатичний і дискретний тип відданої та вирозумілої товаришки життя. Фільма непересічна і з психольоґічного погляду дуже цікава.

Ревія скромна, що має кілька добрих точок, замітна танцем „Каріока" у виконанні Барґельської й Морана, й оригінальною креацією Руновецької п. з. „Жінка". Волінський і Полякінва веселі у своїх гротесках. (ет).

Дописи.

РАДЕХІВ.

По смерти М. Грушевського. В неділю 23. м. м. в год. 4. попол. відправив місцевий парох у церкві панахиду за спокій душі бл. п. академика Михайла Грушевського. В церкві було приявне все громадянство й інтеліґенція. Зараз після панахиди перейшло громадянство до великої салі Народнього Дому, щоб вислухати реферату про Покійника. Жалібне засідання відкрив голова „Української Бесіди" в Радехові о. М. Панасюк, на якого поклик вшанували приявні память Грушевського вставанням із місць та однохвилинною мовчанкою. Після того д-р Володимир Чума в річево обдуманому та гарно виголошеному відчиті-рефераті вказав на заслуги та значіння акад. Грушевського для українського народу, порівняв його з такими ґеніями, як Шевченко та Франко і назвав його українським Нестором та професором усього народу. Свято перейшло якнайповажніше. Таким способом і Радехів прилучився до заяв співчуття усіх українців з приводу смерти великого українця громадянина та політика, Михайла Грушевського.

СОКАЛЬ.

Свято в честь Федьковича. Сокаль відсвяткував свято в честь Федьковича академією в дні 22. грудня м. р. Свято мало бути відсвятковане заходом усіх українських товариств. Ініціятиву дала філія „Просвіти", яка й запросила представників товариств на спільне засідання. На засіданні цім намічено загальну програму свята. В подробицях мав цю програму розробити Виділ Філії „Просвіти" і предложити її до затвердження на спільному засіданні відпоручників усіх товариств. Одначе чомусь того другого засідання не скликано. А шкода, бо можна було дечого уникнути. Відноситься це в першій мірі до відчиту про життя Федьковича, виголошеного п. Л. Зміст того відчиту і спосіб його виголошення вразили доволі немило всіх слухачів. Хори під управою п. Кошалковського видали краще. Одначе є замітити, що підготові хорів на таке свято (властиво академією) треба присвятити більше часу. Найкраще з усієї програми випала декламація „Довбуш", виголошена п. Стефанишином. Публики на салі було дуже мало. Жменька інтеліґенції і кількох селян з поблизьких сіл. Міщанство не явилося. Свято почалося з 3/4-годинним опізненням. Тому не дивота, що деяка скількість учасників покинула зимну салю по довшім очікуванні на початок академії. Крайня пора, щоб і ми вже раз навчилися точности!

Анкета в справі гасла „Свій до свого". В дні 16 грудня м. р. відбулася заходом філії Союзу Українських Купців, Кооперативного Союзу, Філії „Союзу Українок" і Нар. Торговлі анкета під гаслом: „Свій до свого". На анкету прибув голова С. У. К. у Львові п. Скоплик, який виголосив відповідний реферат. Другий реферат виголосив п. Худик. Його реферат мав би більший успіх, якщо був би коротший. Загальне признання дістала філія „Союзу Українок", улаштувавши живі покази товарів, продаваних в „Народньому Базарі". Покази ці ілюстрував реферат, виголошений п. Хрущевою. Саля Народньої Торговлі, де відбувалася анкета, була виповнена публикою. Може ця анкета переконає вкінці наше громадянство, що в численних українських крамницях в Сокалі можна дістати і ліпший товар і по дешевших цінах. В той спосіб дало змогу прожитку нашій безробітній молоді, яка вкінці прийшла до переконання, що безнадійною річю є чекати на посади.

ЛУЦЬК.

Надзвичайні Загальні Збори філії „Сільського Господаря" в Луцьку. Дня 23. грудня відбулися надзв. Загальні Збори філії „Сільського Господаря" в Луцьку які були скликані в справі поширення діяльности філії на більший район. У Зборах узяло участь 111 осіб. Поставлене на порядок дня питання зреферував голова філії і зборів п. В. Островський. Після обширної дискусії, в якій взяли участь представники кружків, збори одноголосно ухвали: 1) поширити діяльність філії на всі повіти волинського воєвідства і 2) просити Головну Раду „Сільського Господаря" дати свою згоду на цю зміну району діяльности філії та взяти під увагу при зміні статуту Т-ва проєкт змін ради філії (з деякими поправками зборів). У зборах взяли участь делегати філії „Сільського Господаря" з Кременеччини — голова п. М. Семенюк та інж. Шовкоплес, що їх Збори сердечно вітали.

СТАНИСЛАВІВ.

Величава академія в память бл. п. Михайла Грушевського. Смерть б. голови Центральної Ради широким відгомоном відбилася в Станиславові. Вість про неї рознесли жалібні клепсидри по місті і чорні хоругви по товариствах. Місцеве українське громадянство віддало честь його памяти жалібною академією в салі „Народньої Торговлі" дня 11 грудня ц. р. про що вже була в „Ділі" згадка. Тепер у дні 23. грудня ц. р. відбу

ває велика повітова академія, що числом учасників дала свідоцтво великої пошани, яку має Станиславівщина для того великого мужа. На оголошення афішами філії „Просвіти" зібралася така сила народу, що заповнила битком театральну залю „Сокола"; було там около 1300 осіб і стількиж відійшло домів, не могучи дістати місця. Явилися всі бувші старшини, явилися представники всіх співацьких товариств, явилися виділи всіх 50 читалень з повіту. В год. 12·30 відкрив академію голова філії „Просвіти" адв. д-р Юліян Олесницький промовою, котрої всі вислухали стоячи. По промові зарядив він одноминутну мовчанку, що зробила на всіх велике враження. Не зважаючи на великий стиск, на салі запанувала тиша, що чути було б якби муха летіла. Після того дібраний до хвилини, зворушливий і знаменито виголошений п. Лідою Каратницькою вірш Олеся, дуже популярний, основний реферат члена Історичної Секції Н. Т. ім. Шевченка проф. Олега Целевича про життя, наукову діяльність і значіння Михайла Грушевського як державного мужа, два виступи хору „Думка" під проводом м-ра Л. Крушельницького, що відспівав „У далі мари несуть мари..." і „Журавлі"; коротке закінчення д-ра Олесницького зложилися разом на цілость, але дуже вдатну цілість, що полишила на всіх глибоке враження. Відспіванням всіми присутніми „Ще не вмерла" закінчилось це свято жалоби. При цій нагоді виявилося ще раз, що таки нема у нас салі, щоб нас тут підчас українських національних свят помістити. На будуче треба буде робити такі свята в двох салях разом. (ю. е. о.)

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

В. Татомир: НА ПОДІЛЬСЬКИХ ЛАНАХ. Оповідання з часів визвольних змагань. Львів 1934. Накладом Т-ва „Просвіта". Стор 48, ф 17-о.

Р. Єндик: ГІТЛЕР. Львів, 1934. Книгозбірня Вістника. Стор 64. форм. 16-о

Евген Маланюк: ЗЕМНА МАДОННА IV. кн. лірики. В-во „Київ". Львів, 1934. Стор. 104. Форм. 8-о.

Юрій Косач: ЧЕРЛЕНЬ. Поезії. „Ізмарагд". Львів 1935. Стор. 80. Форм. 16-о.

Анатоль Курдидик: ДВІ ГОДИНИ В ДОМІ УКРАЇНСЬКОГО ІНВАЛІДА. Львів, 1934. Накладом т-ва допомоги інвалідам. Стор 32. Форм. 16-о.

ЖУРНАЛИ

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ. Львів, січень 1935. Ч. 1. Річник XIII. Зміст: Залізні колядники. — Михайло Грушевський. — Кіш У. С. С. — Встановлювання української влади. — Нестор Махно. — З листопадових днів у Чорткові. — В обіймі смерти. — Похорони Богдана Хмельницького.

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ. Львів, січень 1935. Ч. 2. Р. I.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ілюстрований місячник. Львів. 1. січня 1935. Ч. 1. Р. X.

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ. Відень, листопад—грудень 1934. Ч. 11—12. Р. X. Зміст: 10 літ Українського Філятеліста" — Т. Магітчак: В десятиліття „Українського Філятеліста". — І. Тейпгани: Індустрія і філятелія. — М. І.: Філятелістичні марки. — А. Штоман: До історії марок У. Н. Р. — В. Зонненберг-Федоровський: Нові авіо марки в СРСР. — Нові марки. — Дрібні вісти. — Критика і бібліографія. — З філятелістичних журналів. — Від адміністрації. — Пресовий фонд „У. Ф.". — Дарові премії. — Оголошення.

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстрований орган українського й протиалкогольного руху. Львів, грудень 1934. Ч. 23—24. Р. VII.

ЖІНОЧА ДОЛЯ, часопис для сільських господинь. Коломия. 1. січня 1935. Ч. 1. Р. IV.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 1. I. год. 3·30 поп. „Пасторалка".

Вівторок, 1. I. год. 7·30 веч. „Роскішна дівчина".

Середа, 2. I. год. 7·30 „Роскішна дівчина".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 1. I. год. 7·30 веч. „Під примусовою управою".

Середа, 2. I. год. 7·30 веч. „Музичні іграшки".

Кіна.

АДРІЯ: „Чаплін на війні", „Приблуда."

АПОЛЬО: „Ігумен Кордецький" (Оборона Ченстохови) з Кар. Адвентовичем.

АТЛЯНТИК: „Петербурські ночі".

ВАНДА: „Рік 1914".

ҐРАЖИНА: „Маскарада".

КАСІНО: „Світ сміється" (совітська комедія).

КОЛІСЕЙ: „Хоробрий хлопець", ревія „Ялинки та дівчинки".

КОПЕРНИК: „Римські скандали" (Еді Кантор).

МАРУСЕНЬКА: „Тепер і все", ревія „Гіп, гіп, ура!"

МІРАЖ: „Дівча з Будапешту" з Франціскою Гааль.

МУЗА: „Тарзанове кохання".

ПАЛЯС: „Уланські обіти".

ПАН: „Королева Христина" (Ґрета Ґарбо).

ПАСАЖ: „Чортиця" та ревія.

РАЙ: „Радісна година", М кі-Маус.

СВІТ: „Чи Люцина то дівчина?"

СОНЦЕ: „Прокуратор Алісія Горн" і ревія.

СТИЛЕВЕ: „Нана" і ревія „Циганські ночі".

УТІХА: „Грізна стріча" (Кен Мейнард) і ревія.

ХИМЕРА: „Пісня козака" (Джозе Мохіка).

Закордонне радіо.

Вівторок, 1. січня 1935.

Відень (506,8) 10·40, 18·25 Концерт, 20·10 Пісні, арфа. **Кошиці** (259,1) 17·40 Спів, 18·00 Авд. для Закарпаття. **Прага** (470,2) 12·15, 23·00 Концерт, 19·30 „Тайна" оп. Сметани. **Париж** (1648) 13·00 Муз. поранок, 15·00 Комедії, 20·00 Вес. авд. **Білгород** (438,3) 13·15 Пісні, **Берлін** (356,7) Держ. авд.: Новорічна промова вожда молоді, 15·00 Вес. авд., **Франкфурт** (251) 20·05 „Нічна пташка" оп. Й. Штравса, **Гамбург** (331,9) 20·00 Оп. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16·00 Військ. муз., 21·00 Опера, **Ляйпціґ** (382,2) 11·30 Новорічні пісні. **Мінхен** (405,4) 10·45, 16·00 Концерт, 12·00 Популярна музика, **Мілано** (368,6) 17·10 Легка музика, **Рим** (420,8) 13·00 Легка музика, 21·00 „Іль Пірато" оп. Белліні (з участю співака Веніямина Джіґлі).

Середа, 2. січня 1934.

Відень (506,8) 12·10 Концерт, 15·20 Для дітей, 20·00 „Ді доай Айсберен" нар. п'єса Вітуса, 22·00 Твори Вайнберґера (муз., сп.), **Брно** (325,4) 19·30 „Мадам Помпадур" оп. Фалля, 22·15 „Постіль із рож" оп. Вайнберґера в есперанто, **Кошиці** (259,1) 17·05 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 10·15 Сальон. музика, 15·15, 20·50 Концерт, **Париж** (1648) 13·15 Популярна музика, 21·45 „Лє Девен ді Віляж" ком. оп. Руссо, **Білгород** (437,3) 21·00 Арії та пісні, 22·20 Концерт, **Берлін** (356,7) 15·25 Оп. музика, спів, 18·30 Музика та пісні, 22·20 Моцартові твори, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17·30 Солісти (сп., муз.), 19·00 Форт. на 4 руки, 21·15 Трубна музика, **Кельн** (455,9) 17·45 Сучасна музика, 21·25 Нар. пісні, **Ляйпціґ** (382,2) 18·20 Оп. музика, **Мінхен** (405,4) 14·20 Петро Корнеліюс (муз. авд. з нагоди 110 роковин народин композитора), 17·50 Спів, **Штутґарт** (522,6) 21·15 Веберові твори, **Мілано** (368,6) 11·30 19·00 Легка музика, **Рим** (420,8) 17·10 Популярна музика, 20·45 Симф. концерт.

Львівське радіо.

Вівторок, 1. січня 1935.

9·00 Ран. авд., 10·05 Гр. пл., 11·57 Сигн. часу, 12·03 Метеорол. вістки, 12·05, 12·10 Театр. та фільм. огляд, 12·15 Концерт фільг. орх. спів у супр. форт.; у перерві ок. 13·00—13·15 „Гуцульщина без деклямацій", 14·00 Концерт бажань: Здоровлю тебе гр. пл., 15·00 Фейл.: На Новий Рік, 15·15 Твори на кларнет із гр. пл., 15·25 Бабнюх у гостині в Щепка, 15·40 Пісонька з гр. пл., 15·50 Гутірка: 10 хв. жінки-хліборобки, 16·00 Популярна муз. з гр. пл., 16·20 Скр. ресітал Міши Потпанського в супр. форт., 16·45 Як старий годинник витав Новий Рік із муз. ілюстрацією. 17·10 Муз. до танку в вик. орх., 18·00 Почт.-техн. скринька. 18·10 Сільва рерум 18·15, 19·20 Легка муз. орх., (саксофон, гармонія, баньо), 18·55 Новорічні діт. гороскопи, 19·20 Акт. фейл. 19·30 Легка музика з гр. пл., 19·50, 19·56 Спортові вістки, 20·00 „Одна одинока ніч" оп. Штольца; в перерві Веч. денник, Як працюємо. 22·15 Рекл. концерт, 22·30 Танк. музика, 23·00 Комунікати, 23·05 Танк. муз. з гр. пл.

Середа, 2. січня 1934.

6·45 Ран. авд., 7·50, 22·00 Рекл. концерт, 11·57 Сигн. часу, 12·03 Метеорол. вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10 Концерт, 13·00 Полудн. денник, 13·05 Військ. марші з гр. пл., 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45 Театр. фрагменти, 16·00 „Від гавота до каріоки" муз. авд., 16·30 Пісоньки з гр. пл., 16·45 Скринька питань, 17·00 Пісні з циклю „Кохання та життя жінки", спів, 17·25 Купон, днюх і ця третя (в дч. „Зі світа дівчат"), 17·50 Спорт. порадник, „Червоногород" (краєзн. відч.), 18·10 Культ. життя, 18·15 Форт. квартет А-дур оп. 30, 18·45 Криза давніше та сьогодні, 19·00 Пісоньки хору Юранда з гр. пл., 19·20 Актуальна гутірка, 19·30 Скрипка, форт., 16·50, 19·56 Спорт. вістки, 20·00 Міцкевичівський вечір із Вильна, 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Шопенівський концерт, 21·30 Інтерв'ю з Новим Роком, 21·40 Пісоньки — Ганка Ордонівна, 22·15, 23·05 Танк. музика, 23·00 Комунікати.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 31. грудня 1934 кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового	2·60 зол.
1 л. молока	0·16 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	4·00—4·10 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло та яйця вдержана на молоко і сметану слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 1 січня до 5. січня н. р. включно платить своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, льоко подвіря птахоммясарні „М. С." у Львові (вул. Б. Гловацького 23):

Когутики мол.	за 1 кг.	0·85 зол.
Кури „	„	0·93 „
Качки	„	0·90 „
Індики	„	0·93 „
Годовані гуси	„	0·80 „

Птицю приймає в скількости установленого для кожного доставця контингенту.

ОПОВІСТКИ.

Управа Захоронки і Діточої харчівні складає щиру подяку ф-мі „Фортуна Нова" за дар в товарі на квоту 70 зол. і п. Олені Кміцикевич за даток 50 зол.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0.35

„ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60

„ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15

купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . „ 0·10

шукаючі праці . . . . „ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 480·—

„ „ 1/2 . . . . „ 250·—

„ „ 1/4 . . . . „ 130·—

„ „ 1/8 . . . . „ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.